

OBSAH

Přehled rámečků	12
Předmluva ke třetímu vydání	15
1. Úvod: Pojmy a teorie v politologii	17
Jazyk a politika	17
Jak rozumět politickým pojmem	19
Co je politická teorie?	21
Politická teorie v 21. století	25
Shrnutí	27
Doporučená literatura	27
2. Lidská přirozenost: jednotlivec a společnost	29
Přirozenost člověka	29
<i>Přirozené versus získané</i>	30
<i>Intelekt versus instinkt</i>	33
<i>Konkurence versus kooperace</i>	35
Jednotlivec	37
<i>Individualismus</i>	38
<i>Jednotlivec a společenství</i>	41
<i>Jednotlivec v politice</i>	45
Společnost	48
<i>Kolektivismus</i>	48
<i>Různé teorie společnosti</i>	50
<i>Dělící čáry ve společnosti a identita</i>	52
Shrnutí	55
Doporučená literatura	56
3. Politika, vláda a stát	57
Politika	57
<i>Umění vládnout</i>	58
<i>Věci veřejné</i>	60
<i>Moc a zdroje</i>	63
Vláda	67
<i>Proč máme mít vládu?</i>	68
<i>Vláda a správa věcí veřejných</i>	70
<i>Politické systémy</i>	73
Stát	75
<i>Vláda a stát</i>	75
<i>Různé teorie státu</i>	77
<i>Úloha státu</i>	82
Shrnutí	84
Doporučená literatura	85

4. Suverenita, národ a nadnárodní úroveň	87
Suverenita	87
<i>Suverenita právní a politická</i>	88
<i>Vnitřní suverenita</i>	90
<i>Vnější suverenita</i>	92
Národ	93
<i>Kulturní a politické národy</i>	94
<i>Nacionalismus a kosmopolitismus</i>	96
<i>Národní státy a globalizace</i>	100
Nadnárodní úroveň	103
<i>Mezinárodní spolupráce</i>	103
<i>Federalismus a federace</i>	106
<i>Vyhľádky na svetovou vládu</i>	108
<i>Shrnutí</i>	110
<i>Doporučená literatura</i>	111
5. Moc, autorita a legitimita	113
Moc	113
<i>Rozhodování</i>	114
<i>Nastolování agendy</i>	116
<i>Kontrola nad myšlením lidí</i>	117
Autorita	119
<i>Moc a autorita</i>	120
<i>Druhy autority</i>	122
<i>Obhájci a odmítací</i>	125
Legitimita	128
<i>Konstitucionalismus a souhlas ovládaných</i>	129
<i>Ideologická hegemonie</i>	131
<i>Krise legitimity</i>	133
<i>Shrnutí</i>	135
<i>Doporučená literatura</i>	136
6. Právo, pořádek a spravedlnost	137
Právo	137
<i>Vláda práva</i>	138
<i>Přirozené a pozitivní právo</i>	140
<i>Právo a svoboda</i>	143
Pořádek	145
<i>Disciplína a kontrola</i>	146
<i>Přirozená harmonie</i>	149
<i>Čím lze ospravedlit trestání</i>	150
Spravedlnost	153
<i>Procedurální spravedlnost</i>	154
<i>Materiální spravedlnost</i>	156

<i>Lze ospravedlnit porušování práva?</i>	158
<i>Shrnutí</i>	161
<i>Doporučená literatura</i>	162
7. Práva, povinnosti a občanství	
<i>Práva</i>	163
<i>Subjektivní práva a morální oprávnění</i>	164
<i>Lidská práva</i>	166
<i>Práva zvítězat a ještě něčí?</i>	169
<i>Povinnosti</i>	172
<i>Smluvní povinnosti</i>	173
<i>Přirozená povinnost</i>	175
<i>Meze politické zavázlosti</i>	177
<i>Občanství</i>	178
<i>Prvky občanství</i>	179
<i>Sociální nebo aktivní občanství?</i>	183
<i>Univerzální občanství a společenská rozvržnost</i>	185
<i>Shrnutí</i>	189
<i>Doporučená literatura</i>	190
8. Demokracie, reprezentace a veřejný zájem	
<i>Demokracie</i>	191
<i>Přímá a nepřímá demokracie</i>	192
<i>Liberální demokracie</i>	195
<i>Přednosti i vady demokracie</i>	198
<i>Reprezentace</i>	201
<i>Reprezentanti nebo delegáti?</i>	201
<i>Volby a mandáty</i>	203
<i>Reprezentace jako podobnost</i>	205
<i>Veřejný zájem</i>	207
<i>Zájmy soukromé a veřejné</i>	207
<i>Existuje nějaký veřejný zájem?</i>	209
<i>Dilemata demokracie</i>	211
<i>Shrnutí</i>	215
<i>Doporučená literatura</i>	215
9. Svoboda, tolerance a osvobození	
<i>Svoboda</i>	217
<i>Svoboda a svébole</i>	218
<i>Negativní svoboda</i>	221
<i>Pozitivní svoboda</i>	223
<i>Tolerance</i>	226
<i>Tolerance a rozmanitost</i>	227
<i>Obrana tolerance</i>	228

<i>Meze tolerance</i>	230
Osvobození	
<i>Národní osvobození</i>	233
<i>Sexuální osvobození</i>	234
<i>Politika osvobození</i>	235
<i>Shrnutí</i>	237
<i>Doporučená literatura</i>	240
241	
10. Rovnost, sociální spravedlnost a welfare	243
Rovnost	243
<i>Formální rovnost</i>	244
<i>Rovnost příležitostí</i>	247
<i>Rovnost výsledků</i>	249
Sociální spravedlnost	251
<i>Podle potřeb</i>	252
<i>Podle práv</i>	255
<i>Podle zásluh</i>	257
Welfare	259
<i>Welfare, chudoba a vyloučení ze společnosti</i>	259
<i>Chvála welfare</i>	262
<i>Welfare: omezovat nebo reformovat?</i>	266
<i>Shrnutí</i>	268
<i>Doporučená literatura</i>	269
11. Vlastnictví, plánování a trh	271
Vlastnictví	271
<i>Soukromé vlastnictví</i>	272
<i>Společné vlastnictví</i>	275
<i>Státní vlastnictví</i>	276
Plánování	278
<i>Jak se plánuje?</i>	278
<i>Přeslib plánování</i>	280
<i>Rizika plánování</i>	282
Trh	284
<i>Tržní mechanismus</i>	285
<i>Zázrak trhu</i>	286
<i>Selhání trhu</i>	290
<i>Shrnutí</i>	292
<i>Doporučená literatura</i>	293
12. Tradice, pokrok a utopie	295
Tradice	295
<i>Obrana statu quo</i>	296
<i>Volání po minulosti</i>	298

<i>Měnit, aby bylo možno zachovat</i>	299
Pokrok	301
<i>Dějinný postup vpřed</i>	302
<i>Pokrok cestou reforem</i>	303
<i>Pokrok cestou revoluce</i>	307
Utopie	309
<i>Rysy utopismu</i>	309
<i>Politické utopie</i>	312
<i>Konec utopie?</i>	314
Shrnutí	317
Doporučená literatura	318
Bibliografie	319

Přehled rámečků

Myslitelé

Hannah Arendtová	62
Aristotelés	70
Augustin z Hippó	88
Isaiah Berlin	224
Edmund Burke	297
Michel Foucault	119
Mohandas Karamčand Gándhí	160
Georg Wilhelm Friedrich Hegel	63
Thomas Hobbes	115
Thomas Jefferson	167
Immanuel Kant	109
Petr Kropotkin	37
John Locke	229
Niccolò Machiavelli	60
James Madison	200
Karel Marx	315
John Stuart Mill	220
Friedrich Nietzsche	46
Robert Nozick	273
Platón	34
John Rawls	254
Jean-Jacques Rousseau	208
Tomáš Akvinský	142
Mary Wollstonecraftová	246

Ideové proudy a jejich hlavní představitelé

Absolutismus	146
Antikolonialismus a postkolonialismus	97
Demokracie	192
Ekologismus	170
Feminismus	65
Komunitarismus	44
Konzervatismus	126
Kritická teorie	238
Liberalismus	39
Libertarismus	287
Marxismus	80
Multikulturalismus	187

Postmodernismus	<i>Přednáška 4: Utopismus vydání</i>	21
Republikanismus		179
Sociální demokracie		263
Teorie racionální volby		211
Utilitarismus		305
Utopismus	<i>Při přípravě tohoto třetího vydání mohlo dojít k několika změnám v počtu kapitol a jejich rozdělení do jednotlivých částí. Významnou změnou je přidání nové kapitoly o utopismu, kterou mohou využít i studenti, kteří se nezajímají o politické teorie a posouvat se dle svých preferencí vzdálují od klasického marxismu. Tato kapitola je vzdáleně inspirována knihou Stevena Keenese, který v ní pojednává o utopismu v kontextu moderního světa. Pojmy, o kterých se zde hovoří, byly vybrány s ohledem na jejich aktuálnost v současné politice. Byly seskupeny do řady malejších významův, aby lze rychleji najít potřebné informace. A to tak, aby se každá kapitola mohla věnovat celkovému vývoji této teorie, jehož význam je vždy vylíčen ve vstupní pasáži. Kromě počtu kapitolových příkladů tedy vydání tým hlavní změny.</i>	311

Základní struktura i kolejnost článků vydání čtvrtém do značné míry byla změněna. Pojmy, o kterých se zde hovoří, byly vybrány s ohledem na jejich aktuálnost v současné politice. Byly seskupeny do řady malejších významův, aby lze rychleji najít potřebné informace. A to tak, aby se každá kapitola mohla věnovat celkovému vývoji této teorie, jehož význam je vždy vylíčen ve vstupní pasáži. Kromě počtu kapitolových příkladů tedy vydání tým hlavní změny.

Obecně se větší pozornost věnuje protišedivce ideologií a rozmanitosti, která užívá souvisí s noruštajícím kulturním a ideologickým působením moderní společnosti. Přestože nastívám názor, že Marx a marxismus jsou v roce 2019 význam, byly vzhledem ke zhučené až transformaci „řečného“ marxismu důležité pouze tlumivé marxistické politické teorie. Kapitola 1 byla tedy upravena, aby se mohlo zaměřit na politickou teorií a pojednat o některých problémoch a výzvách, se kterými se tento obor setkává v 21. století. Jinde se přiblíží k novým temenům politické teorie, fakticky jsou např. spečta včetně výzv (Kapitola 3), globalizace (Kapitola 4) a důležitky politické rozmanitosti (Kapitola 9). Kapitola 7 se nyní soustředuje především na problematiku divergenčního civilismu a jako jeden z průduší politického myšlení ukazuje multikulturalismus. Struktura kapitoly 12 se významně změnila, cílem bylo zavést ji především na problematiku politické rovnosti, a to tak, že se pojedná o konceptech a myšlích rodin, pokroku a stupňu. Nově věnované „myšitelství“ přináší blíže informace o nejvýznamnějších postavačích politického myšlení; rámcovky věnované „ideově správě“ v oblasti politické teorie byly aktualizovány a rozšířeny.

Vůj upřímný dík si zaslouží Andrew Keen a Peter Jones, kteří přečetli rukopis prvního vydání a zevrůzně ho komentovali. Jejich muka a kritické připomínky byly konstruktivní a poučné a všechny nejdůležitější poznatky, argumenty i mluv. byly řada bodů byla probrána do větší hloubky a přesnosti. Mluv. a mluv. Steven Kennedy mluv. byl stejně jako v minulosti inspirován, převodován a doprovázen. Mluv. osobou však byla moje řečen. Jean. Aktivně se podílela na všechny výměnách, kterými zrod této knihy procházela; byla to ona, kdo na sebe vzdal všechny odpovědnosti za odpárování rukopisu a kdo redaktorským sklem kontroloval vydávání. Zároveň mluv. i vše svým Markem a Robinem, kteří střežili, aby se místy plnění nařízeností a požadavek všechny všem a ještě mnohých záchráv.